

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

พฤติกรรมสุขภาพและค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

โรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

Health Behaviors and Health Care Expenditures in Non Communicable Diseases among Personnels
in Siroj Hospital, Phuket Provinceปัทมา ชูณอม (Pattama Chutanom)¹ วศิณา จันทศิริ (Vasina Chandrasiri)²อนุชา ภูริพันธุ์ภิญโญ (Anucha Puripunpinyoo)³

บทคัดย่อ

การวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา (1) ปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต (2) พฤติกรรมการออกกำลังกาย (3) พฤติกรรมการบริโภคอาหาร (4) ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่มีโรคประจำตัวเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และ (5) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ประชากรที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ บุคลากรวัยผู้ใหญ่ตอนกลางที่ทำงานในโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต มีอายุระหว่าง 40–60 ปี จำนวน 125 คน สุ่มตัวอย่างแบบเจาะจงได้ขนาดกลุ่มตัวอย่างจำนวน 96 คน จำแนกตามกลุ่มโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 3 กลุ่ม ได้แก่ โรคเบาหวาน ความดันโลหิตสูง และไขมันในเลือดสูง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย คือ แบบสอบถาม การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา การทดสอบค่าที การทดสอบค่าเอฟ และการวิเคราะห์สมการถดถอยเชิงเส้นพหุ ผลการวิจัยพบว่า (1) กลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง มีอายุระหว่าง 40 - 49 ปี มีรายได้ 20,001–30,000 บาทต่อเดือน มีระดับการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ตำแหน่งงานผู้ช่วยพยาบาลและเจ้าหน้าที่ มีดัชนีมวลกายระหว่าง 25.0-29.9 กก./ม² ซึ่งจัดอยู่ในระดับอ้วนและมีน้ำหนักเกิน (2) พฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง (3) พฤติกรรมการบริโภคอาหารของบุคลากรอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง (4) ค่าใช้จ่ายด้านยารักษาโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมีความสัมพันธ์ผกผันกับค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (5) ปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรกลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และดัชนีมวลกาย โดยมีความสัมพันธ์ที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

คำสำคัญ โรคไม่ติดต่อเรื้อรัง ค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพ พฤติกรรมสุขภาพ บุคลากรโรงพยาบาลเอกชน

¹ นักศึกษาหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต วิชาเอกการจัดการระบบอาหารเพื่อโภชนาการ สาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช pattama502@gmail.com

² อาจารย์ประจำสาขาวิชามนุษยนิเวศศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช heascvas@hotmail.com

³ อาจารย์ประจำสาขาวิชาเกษตรศาสตร์และสหกรณ์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช puanucha@windowslive.com

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

Abstract

The objectives of this survey research were to study (1) personal factors of personnel in Siriraj hospital, Phuket province; (2) exercise behaviors; (3) consumption behaviors; (4) healthcare expenditures of personnel suffered from non-communicable diseases and (5) factors affecting healthcare expenditures of personnel in Siriraj hospital, Phuket province. Population for this research were 125 middle age personnel working in Siriraj hospital, Phuket province, aged 40-60. 96 samples were purposively selected from 3 groups of non-communicable diseases, namely diabetes, hypertension and hyperlipidemia. Research instruments were questionnaires. Data were analyzed using descriptive statistics, t-test, F-test and multiple regression. The research results showed that (1) most of the samples were female, aged 40-49, had monthly income 20,001-30,000 baht, earned less than bachelor's degree, were practical nurses and office workers, had body mass index between 25.0-29.9 kg/m² which were considered fat and overweight; (2) exercise behaviors were practiced at the moderate level; (3) consumption behaviors were practiced at the moderate level; (4) medical expenditures on non-communicable diseases were inversely related to healthcare expenditures at the 0.05 level of statistical significance and (5) factors affecting healthcare expenditures of the personnel were gender, age, income, educational level, position and body mass index, which were differently related at the 0.05 level of statistical significance.

Keywords: Non-communicable diseases, Healthcare expenditures, Health behaviors,
Private hospital's personnel

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

บทนำ

ปัจจุบันสังคมไทยเป็นสังคมที่ประชาชนมีการดำเนินชีวิตที่เร่งรีบอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะกลุ่มผู้ใหญ่วัยทำงานซึ่งมักจะให้ความสำคัญต่อการกิจที่ทำงาน จึงทำให้ลืมที่จะให้เวลากับการใส่ใจต่อสุขภาพของตนเอง ในเรื่องการบริโภคอาหารมักจะเน้นความสะดวกสบายเป็นหลัก นิยมบริโภคอาหารนอกบ้าน บริโภคอาหารสำเร็จรูป หรือสั่งอาหารผ่านระบบการบริการบนสื่อออนไลน์ที่มีบริการส่งถึงที่ทำงาน ผลกระทบที่เกิดขึ้นจึงพบว่า ประชาชนกลุ่มนี้ต้องเผชิญกับความเสื่อมถอยของสุขภาพทั้งทางร่างกายและจิตใจสูง จากการศึกษาพบว่า กลุ่มวัยทำงานต้องเผชิญกับภัยคุกคามจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (Non Communicable Diseases; NCDs) โดยเฉพาะโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง ซึ่งมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉพาะวัยผู้ใหญ่วัยตอนต้นและตอนปลาย วัยผู้ใหญ่วัยตอนต้นมักจะยังไม่เกิดอาการของโรคที่มาจากการบริโภคอาหาร จนย่างเข้าสู่วัยผู้ใหญ่วัยกลางคนและตอนปลายที่พบว่ามีอุบัติการณ์ของโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้น และมีผลกระทบต่อการเข้าสู่วัยสูงอายุที่มีสุขภาพไม่ดี สำหรับข้อมูลสถิติทั่วโลกล่าสุด พบว่า มีประชากรถึง 36 ล้านคน ที่เป็นโรคในกลุ่มโรค NCDs และที่สำคัญถือเป็นสาเหตุหลักการเสียชีวิตของประชากรทั่วโลก จากสถิติปี พ.ศ.2561 สำหรับประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังถึงร้อยละ 75 หรือประมาณ 320,000 คนต่อปี เฉลี่ยชั่วโมงละ 37 คน ของประชากรที่เสียชีวิตทั้งหมด คิดเป็นมูลค่าความเสียหายทางเศรษฐกิจใน 15 ปีข้างหน้า ประมาณ 7 ล้านล้านดอลลาร์สหรัฐ อีกทั้งสถิติการเสียชีวิตดังกล่าวยังแสดงให้เห็นว่า ประเทศไทยมีผู้เสียชีวิตมากและมีแนวโน้มจะสูงขึ้นเรื่อยๆ ในอนาคต

โรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต เป็นโรงพยาบาลเอกชนขนาดใหญ่ในจังหวัดภูเก็ต มีจำนวนบุคลากรทั้งหมด 600 คน และมีสวัสดิการการรักษาพยาบาลให้กับพนักงานคนละ 150,000 บาทต่อปีต่อคน ซึ่งสิทธิการรักษาสามารถใช้ครอบคลุมได้ทุกระบบทั้งโรคที่เกิดจากอุบัติเหตุ จากข้อมูลทางเวชระเบียนของโรงพยาบาล พบว่า กลุ่มบุคลากรวัยทำงานที่อยู่ในช่วงวัยทอง ที่มีอายุในช่วง 40 – 60 ปี มักจะมีพฤติกรรมบริโภคอาหารและพฤติกรรมออกกำลังกายที่ไม่เหมาะสม อาจจะเป็นเพราะมีสาเหตุมาจากปัจจัยด้านร่างกาย ด้านเวลา และด้านค่าใช้จ่าย ซึ่งปัจจัยดังกล่าวจะส่งผลต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง อาทิ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง จากข้อมูลการตรวจสุขภาพประจำปีของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต พบว่า บุคลากรของโรงพยาบาลสิริโรจน์มีโรคไม่ติดต่อเรื้อรังเพิ่มขึ้นในทุกปี ซึ่งต้องใช้อย่างในการควบคุมโรค และมีอัตราการใช้จ่ายในปริมาณมาก ทำให้มีค่าใช้จ่ายในเรื่องสุขภาพค่อนข้างสูง การรักษาด้วยการใช้ยาทางเดียวอาจจะเห็นผลได้ช้ากว่าการออกกำลังกายควบคู่ไปด้วย ดังนั้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาเรื่องพฤติกรรมสุขภาพและค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) เพื่อช่วยลดอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง และลดอัตราเรื่องค่าใช้จ่ายด้านสุขภาพจากโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ประโยชน์ที่ได้รับจากการวิจัยครั้งนี้จะเป็นแนวทางในการจัดกิจกรรมหรือโครงการเพื่อสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพที่เหมาะสมกับบริบทของบุคลากรที่ทำงานในโรงพยาบาล ซึ่งมีวิถีชีวิตแตกต่างจากบุคลากรที่มีอาชีพอื่นๆ และลดอัตราการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในบุคลากรในโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต เพื่อการส่งเสริมให้มีสุขภาพร่างกายที่ดีซึ่งเป็นการเตรียมความพร้อมสำหรับการก้าวเข้าสู่ผู้สูงอายุในวัยเกษียณต่อไป

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

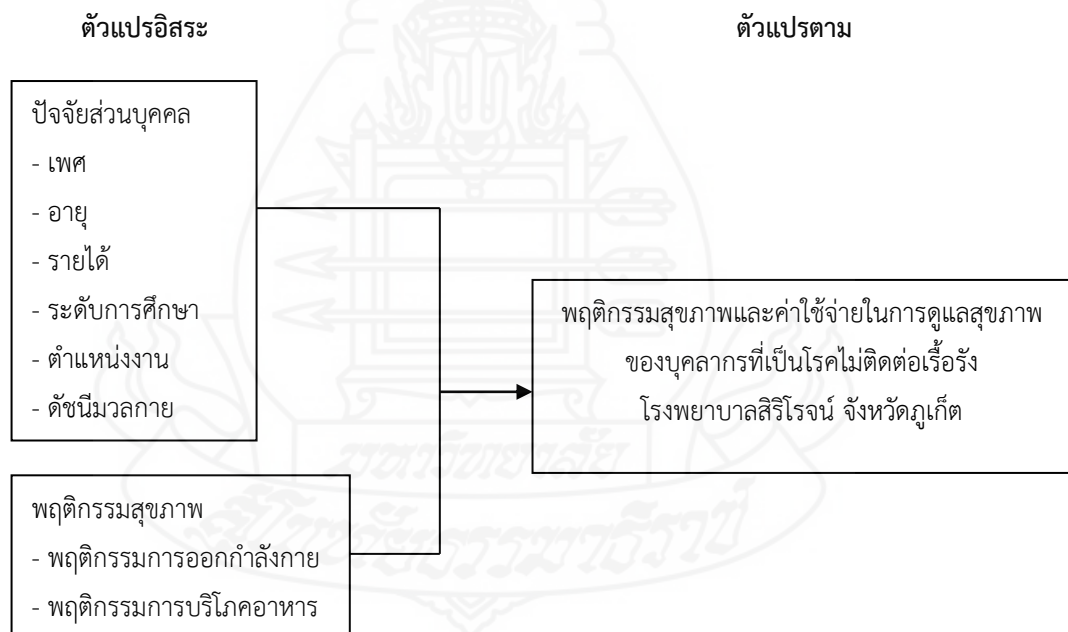
วัตถุประสงค์และกรอบแนวคิด

1) วัตถุประสงค์

1. เพื่อศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต
2. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต
3. เพื่อศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต
4. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ที่มีโรคประจำตัวเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง
5. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

2) กรอบแนวคิด

ผู้วิจัยได้ทบทวนรายงานการวิจัยและวรรณกรรมที่เกี่ยวข้องตามวัตถุประสงค์การศึกษา โดยมีปัจจัยส่วนบุคคลและพฤติกรรมด้านสุขภาพ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมสุขภาพและค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรที่เป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง โรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ได้กำหนดกรอบแนวคิดและตัวแปรในการศึกษา ดังภาพที่ 1 ดังนี้

ระเบียบวิธีวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ (survey research) ประชากร ได้แก่ บุคลากรวัยทำงานที่อยู่ในช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนกลางและวัยตอนปลายในโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ทั้งเพศชายและเพศหญิง ที่มีอายุในช่วง 40–60 ปี จำนวน 125 คน ได้กลุ่มตัวอย่างที่มีคุณสมบัติตามเกณฑ์ จากการเลือกแบบมีจุดมุ่งหมายหรือการเลือกแบบจำเพาะเจาะจง จำนวนทั้งสิ้น 96 คน โดยแบ่งออกเป็น 3 กลุ่มตามประเภทของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (NCDs) ที่มีจำนวนผู้ป่วยในลำดับต้นๆของโรงพยาบาลสิริโรจน์ ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง กลุ่มละ 32 คนต่อโรค

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

เครื่องมือที่ใช้ คือ แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น ประกอบด้วย 4 ตอน คือ (1) ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล (2) ข้อมูลในการใช้ยารักษาโรค (3) พฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากร (4) พฤติกรรมการบริโภคอาหารของบุคลากร แบบสอบถามในตอน (3) และ (4) ใช้เป็นมาตราส่วนประมาณค่า (rating scale) 5 ระดับ เกณฑ์ให้คะแนนของคำถาม ได้แก่ ปฏิบัติมากที่สุด (4.21 – 5.00) ปฏิบัติมาก (3.41 – 4.20) ปฏิบัติปานกลาง (2.61 – 3.40) ปฏิบัติน้อย (1.81 – 2.60) และไม่ปฏิบัติเลย (1.00 – 1.80) ทดสอบความสอดคล้องของเนื้อหาโดยการประเมินของผู้เชี่ยวชาญ ได้ค่า IOC (Index of Item-Objective Congruence: IOC) สูงกว่า 0.60 ทุกข้อ และมีค่าความเที่ยงจากการ try out ได้ค่าแอลฟาครอนบาค เท่ากับ 0.91 และ 0.94 ตามลำดับ

การวิเคราะห์ค่าใช้จ่ายค่ายา ได้แก่ 1) จำนวนและหาผลรวมของค่าใช้จ่ายยาที่จำแนกตามโรคของบุคลากรต่อคนต่อวัน 2) จำนวนและหาผลรวมของค่าใช้จ่ายยาที่จำแนกตามโรคของบุคลากรต่อคนต่อเดือน และ 3) นำผลรวมค่าใช้จ่ายยาที่จำแนกตามโรคต่อวันและต่อเดือนมาวิเคราะห์ผลหาค่าความสัมพันธ์

เครื่องมือในการประเมินภาวะโภชนาการ ได้แก่ 1) การชั่ง โดยใช้เครื่องชั่งน้ำหนัก TANITA รุ่น PH-740 แบบดิจิตอลและมีแท่นวัดความสูงในตัวที่อ่านค่าละเอียดได้ทศนิยม 1 ตำแหน่ง และ 2) การวัดส่วนสูง โดยใช้เครื่องวัดส่วนสูง TANITA รุ่น PH-740 แบบดิจิตอลและมีแท่นวัดความสูงในตัวที่อ่านค่าละเอียดได้ทศนิยม 1 ตำแหน่ง

วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สถิติอ้างอิง ได้แก่ สถิติการทดสอบค่าที (T-test) สถิติการทดสอบค่าเอฟ (F-test) และการวิเคราะห์การถดถอยเชิงเส้นพหุ (Multiple linear regression analysis)

เกณฑ์การประเมินภาวะโภชนาการ ใช้ค่าดัชนีมวลกายเป็นเกณฑ์ในการประเมินโภชนาการ โดยใช้เกณฑ์ตัดสินภาวะโภชนาการจาก WHO/IASO/IOTF. The Asia-Pacific Perspective: Redefining Obesity and Its Treatment. 2000 เกณฑ์ปกติเท่ากับ 18.5-22.9 กิโลกรัม/เมตร²

ผลการวิจัย

แบ่งเป็น 5 ตอนตามวัตถุประสงค์การวิจัย ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาปัจจัยส่วนบุคคลของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

พบว่า บุคลากรแต่ละกลุ่มที่จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั้ง 3 โรค ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง มีปัจจัยส่วนบุคคลที่แตกต่างกัน ดังนี้

1) โรคเบาหวาน ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66 มีอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 84 มีรายได้ 20,00-30,000 บาท ร้อยละ 50 จบการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 59 ตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 43 และมีดัชนีมวลกายอ้วนระดับ 1 ร้อยละ 50

2) โรคความดันโลหิตสูง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 66 มีอายุ 40-49 ปี ร้อยละ 68 มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 71 จบการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 53 ตำแหน่งเจ้าหน้าที่ ร้อยละ 40 และมีดัชนีมวลกายอ้วนระดับ 1 ร้อยละ 47

3) โรคไขมันในเลือดสูง ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 69 มีอายุ 40 – 49 ปี ร้อยละ 59 มีรายได้ 20,001 – 30,000 บาท ร้อยละ 44 จบการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี ร้อยละ 50 ตำแหน่งผู้ช่วยพยาบาล ร้อยละ 34 และมีดัชนีมวลกายน้ำหนักเกิน ร้อยละ 44

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ผลการคำนวณค่าใช้จ่ายค่ายาแต่ละโรค สรุปได้ดังนี้

- 1) โรคเบาหวาน มีค่าใช้จ่ายยาต่อวันคิดเป็นยอดรวมจำนวน 2,191.5 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 68.48 และมีค่าใช้จ่ายยาต่อเดือนคิดเป็นยอดรวมจำนวน 65,745 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2,054.53
- 2) โรคความดันโลหิตสูง มีค่าใช้จ่ายยาต่อวันคิดเป็นยอดรวมจำนวน 1,028.5 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 32.14 และมีค่าใช้จ่ายยาต่อเดือนคิดเป็นยอดรวมจำนวน 30,855 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 964.21
- 3) โรคไขมันในเลือดสูง มีค่าใช้จ่ายยาต่อวันคิดเป็นยอดรวมจำนวน 1,441 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 45.03 และมีค่าใช้จ่ายยาต่อเดือนคิดเป็นยอดรวมจำนวน 43,230 บาท โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1,350.93

ตอนที่ 2 การศึกษาพฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

พบว่า บุคลากรแต่ละกลุ่มที่จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั้ง 3 โรค ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการออกกำลังกายแตกต่างกัน ดังนี้

- 1) โรคเบาหวาน มีพฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.724
- 2) โรคความดันโลหิตสูง มีพฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.817
- 3) โรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.088

ตอนที่ 3 การศึกษาพฤติกรรมการบริโภคอาหารของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

พบว่า บุคลากรแต่ละกลุ่มที่จำแนกตามโรคไม่ติดต่อเรื้อรังทั้ง 3 โรค ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารแตกต่างกัน ดังนี้

- 1) โรคเบาหวาน มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.822
- 2) โรคความดันโลหิตสูง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 0.978
- 3) โรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน เท่ากับ 1.065

ตอนที่ 4 การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ที่มีโรคประจำตัวเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

ผลการทดสอบ Multiple Linear Regression analysis พบว่า ผลกระทบพฤติกรรมด้านสุขภาพโรคเบาหวาน ($p = 0.000$) โรคความดันโลหิตสูง ($p = 0.003$) และโรคไขมันในเลือดสูง ($p = 0.021$) ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05

ค่าสัมประสิทธิ์ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน (Beta) พบว่า ผลกระทบพฤติกรรมด้านสุขภาพโรคเบาหวาน ($Beta = 0.749$) ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต มากที่สุด รองลงมาได้แก่ โรคความดันโลหิตสูง ($Beta = 0.514$) และโรคไขมันในเลือดสูง ($Beta = 0.406$)

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ดังนั้น ผลการวิเคราะห์ผลกระทบพฤติกรรมด้านสุขภาพต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโดยแบ่งเป็น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง สามารถเขียนเป็นสมการถดถอยได้ดังนี้

$$\text{สมการถดถอยที่คำนวณโดยใช้คะแนนดิบ คือ } Y = 0.243 + 0.749 (X1) + 0.514 (X2) + 0.406 (X3)$$

ดังแสดงในตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ราคาขายที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายต่อเดือนของบุคลากร

ข้อมูลการใช้จ่าย	รายจ่ายต่อเดือน		
	β	Beta	p-value
ค่าคงที่	0.234	-	0.000
โรค			
เบาหวาน	0.847	0.749	0.000*
ความดันโลหิตสูง	0.291	0.514	0.003*
ไขมันในเลือดสูง	0.409	0.406	0.021*

P < 0.05

ตอนที่ 5 การศึกษาปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต

การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากร จำแนกตาม เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และดัชนีมวลกาย โดยแบ่งเป็น โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง พบว่า บุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ที่มีเพศแตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวานแตกต่างกัน แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง อายุที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน รายได้ที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง ระดับการศึกษาที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง ตำแหน่งงานที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคไขมันในเลือดสูง แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง และดัชนีมวลกายที่แตกต่างกัน ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคความดันโลหิตสูง แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพโรคเบาหวาน และโรคไขมันในเลือดสูง ดังแสดงในตารางที่ 2

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10
The 10th STOU National Research Conference

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากร

ข้อมูลส่วนบุคคล	เบาหวาน		ความดันโลหิตสูง		ไขมันในเลือดสูง	
	t	p-value	t	p-value	t	p-value
เพศ	1.943	0.045*	0.062	0.951	0.267	0.793
ชาย						
หญิง						
อายุ	0.889	0.566	2.145	0.046*	6.956	0.000*
40 – 49 ปี						
50 – 59 ปี						
60 ปีขึ้นไป						
รายได้	2.656	0.006*	0.980	0.388	0.778	0.516
10,000 – 20,000 บาท						
20,001 – 30,000 บาท						
30,001 – 40,000 บาท						
40,001 บาทขึ้นไป						
ระดับการศึกษา	2.069	0.045*	0.552	0.582	0.057	0.945
น้อยกว่าปริญญาตรี						
ระดับปริญญาตรี						
ระดับปริญญาโท						
ระดับปริญญาเอก						
ตำแหน่งงาน	0.131	0.941	0.360	0.782	3.694	0.004*
ผู้ช่วยพยาบาล						
พยาบาล						
เจ้าหน้าที่						
หัวหน้าแผนก/รองหัวหน้าแผนก						
ดัชนีมวลกาย	0.350	0.898	1.760	0.011*	0.873	0.638
ผอม (<18.5 กก./ม.2)						
ปกติ (18.5 – 22.9 กก./ม.2)						
น้ำหนักเกิน (23.0 – 24.9 กก./ม.2)						
อ้วน (25.0 – 29.9 กก./ม.2)						

P < 0.05

อภิปรายผลการวิจัย

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

กลุ่มตัวอย่างบุคลากรโรงพยาบาลศิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ส่วนใหญ่เพศหญิงซึ่งเป็นเพศที่มีความชุกของการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมากกว่าเพศชาย เนื่องจากบุคลากรทั้งหมดในโรงพยาบาลศิริโรจน์ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิงมากกว่าเพศชาย และเพศหญิงมีพฤติกรรมรับประทานอาหารและสัมผัสอาหารมากกว่าเพศชาย มีอายุช่วง 40–49 ปี เนื่องจากเป็นช่วงอายุที่มีอัตราการควบคุมตนเองด้านพฤติกรรม การออกกำลังกายและพฤติกรรมการบริโภคอาหารค่อนข้างต่ำและพออายุเริ่มเข้าช่วงวัยผู้ใหญ่ตอนกลางระบบการเผาผลาญของร่างกายลดลง สภาพร่างกายเสื่อมลง มีรายได้ทางเศรษฐกิจค่อนข้างดีแต่มีระดับการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี มีตำแหน่งงานส่วนใหญ่เป็นผู้ช่วยพยาบาล ระดับการศึกษา กับตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์กัน มีผลให้กลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ความเข้าใจในการดูแลสุขภาพของตนเอง ดังนั้นกลุ่มตัวอย่างที่มีตำแหน่งงานเป็นผู้ช่วยพยาบาลกับมีระดับการศึกษาน้อยกว่าปริญญาตรี จะมีความเสี่ยงต่อการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังมากกว่ากลุ่มตัวอย่างที่มีระดับการศึกษาตั้งแต่ปริญญาตรีขึ้นไปและกลุ่มตัวอย่างที่สูงกว่าผู้ช่วยพยาบาล และมีดัชนีมวลกายอยู่ในภาวะอ้วน จะเห็นได้ว่ากลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่มีน้ำหนักเกินเกณฑ์มาตรฐานที่กำหนด นอกจากนี้ จากเกณฑ์การคัดเลือกบุคลากรที่กำหนดไว้กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้เป็นกลุ่มที่มีโรคประจำตัว ได้แก่ โรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง 1 คน ต่อ 1 โรคซึ่งโรคไม่ติดต่อเรื้อรังส่วนใหญ่ที่เกิดจากปัจจัยส่วนบุคคลมีความสัมพันธ์กับภาวะโภชนาการเกิน สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา กังหลี (2557) ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้เป็นเบาหวานชนิดที่สอง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ผลการวิจัยพฤติกรรมการออกกำลังกายในครั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการออกกำลังกายอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยโรคเบาหวาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.86 โรคความดันโลหิตสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.87 และโรคไขมันในเลือดสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.14 ตามลำดับ โดยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมการออกกำลังกาย คือ ไม่ออกกำลังกายแบบเสริมสร้างความแข็งแรงให้กับกล้ามเนื้อ เช่น ฝึกโยคะ รำไท่เก๊ก ยกน้ำหนัก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.41 การออกกำลังกายหรือเคลื่อนไหวร่างกายบ่อยๆช่วยเพิ่มการใช้พลังงาน ทำให้น้ำตาลถูกนำออกมาใช้ สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา กังหลี (2557) ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้เป็นเบาหวานชนิดที่สอง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า โรคความดันโลหิตสูง มีพฤติกรรมการออกกำลังกาย คือ บุคลากรไม่มีการตรวจวัดชีพจรก่อนและหลังการออกกำลังกาย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.34 ในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงอัตราการเต้นของหัวใจมีความสำคัญต่อร่างกาย บุคลากรต้องตรวจวัดชีพจรอย่างสม่ำเสมอ สอดคล้องกับงานวิจัยของ สุริยนต์ โคตรชมพู (2554) ได้ทำการศึกษารื่อง การจัดการเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วย โรคความดันโลหิตสูงชนิดไม่ทราบสาเหตุ อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี และโรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการออกกำลังกาย คือ บุคลากรไม่มีการออกกำลังกายแบบเผาผลาญไขมันระดับกลาง เช่น ว่ายน้ำ ปั่น จักรยาน เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.81 และมีพฤติกรรมการรับประทานอาหารอย่างหนักหลังการออกกำลังกาย ส่งผลให้ร่างกายเกิดการสะสมไขมันในรูปร่าง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริมประภา ก้อนแก้ว (2554) ได้ทำการศึกษารื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของข้าราชการที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ศึกษามีพฤติกรรมการออกกำลังกายที่ไม่เหมาะสม อาจจะเป็นเพราะเนื่องจากไม่มีเวลาออกกำลังกาย เพราะต้องทำงานเป็นกะหรือขาดความรู้ความเข้าใจในการออกกำลังกายที่ถูกต้อง ซึ่งพฤติกรรมการออกกำลังกายดังกล่าวจะมีความสัมพันธ์กับโรคเบาหวาน โรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูงไปในทิศทางเดียวกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริณดา จำปาทอง (2552) ได้ทำการศึกษารื่อง พฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรสาธารณสุขในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

ผลการวิจัยพฤติกรรมการบริโภคอาหารในครั้งนี้ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างบุคลากรมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับปฏิบัติปานกลาง โดยโรคเบาหวาน มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 โรคความดันโลหิตสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.97 และโรคไขมันในเลือดสูง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.18 ตามลำดับ โดยโรคเบาหวานมีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร คือ บุคลากรมีพฤติกรรมการบริโภคอาหารประเภท แป้ง น้ำตาล เช่น ขนมปัง โดนัท เค้ก ในปริมาณมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.46 ส่งผลให้เกิดการสะสมของน้ำตาลในเลือด สอดคล้องกับงานวิจัยของ ภัสราภรณ์ ทองภูธรณ์ (2562) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มารับบริการคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลกุดจับ จังหวัดอุดรธานี เช่น เพศหญิงมีพฤติกรรมชอบรับประทานอาหารว่างกินจุบกินจิก โรคความดันโลหิตสูง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร คือ บุคลากรมีพฤติกรรมการบริโภคน้ำชา กาแฟ ในระหว่างการทำงานหรือประชุม มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.84 ฤทธิ์ของกาแฟในกาแฟทำให้ความดันโลหิตสูงขึ้น ทั้งขณะหัวใจบีบตัวและคลายตัว สอดคล้องกับงานวิจัยของ ปริมประภา ก่อนแก้ว (2554) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของข้าราชการที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ และโรคไขมันในเลือดสูง และโรคไขมันในเลือดสูง มีพฤติกรรมการบริโภคอาหาร คือ บุคลากรมีพฤติกรรมออกไปรับประทานอาหารนอกบ้านที่ร้านอาหาร และรับประทานอาหารที่มีไขมันสูง เช่น หมูสามชั้น ขาหมู หนังไก่ อาหารทอด เป็นต้น มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 ทำให้ร่างกายได้รับไขมันสะสม สอดคล้องกับงานวิจัยของ สมรัตน์ ชำมาก (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ ตำบลนางเหล้า อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา อาจเป็นเพราะกลุ่มตัวอย่างขาดความรู้ความเข้าใจเรื่องสุขภาพลักษณะ ส่งผลให้มีพฤติกรรมการบริโภคอาหารอยู่ในระดับน้อยมาก

ผลการวิจัยค่าใช้จ่ายด้านรายจ่ายที่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายต่อเดือนของบุคลากรในครั้งนี้ พบว่า กลุ่มตัวอย่างโรคเบาหวาน มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเป็นเงิน 65,745 บาท กลุ่มตัวอย่างโรคความดันโลหิตสูง มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเป็นเงิน 30,855 บาท และกลุ่มตัวอย่างโรคไขมันในเลือดสูง มีค่าใช้จ่ายต่อเดือนเป็นเงิน 43,230 บาท ซึ่งมีผลกระทบต่อพฤติกรรมด้านสุขภาพ โรคเบาหวานมากที่สุด ($p = 0.000$) รองลงมาคือ โรคความดันโลหิตสูง ($p = 0.003$) และโรคไขมันในเลือดสูง ($p = 0.021$) อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ 0.05 เนื่องจากค่าใช้จ่ายด้านรายจ่ายของแต่ละโรคมีรายจ่ายที่ไม่เท่ากัน รายจ่ายอาจมีการเปลี่ยนแปลงตามความเหมาะสมของที่ประชุมคณะกรรมการยาโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต หรือบุคลากรบางคนอาจมีการปรับเปลี่ยนขนาดความแรงของยาแต่ละชนิด ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายด้านรายจ่ายมีปริมาณสูงต่ำที่ไม่แน่นอน ทำให้โรคเบาหวานมีอัตราค่าใช้จ่ายเรื่องรายจ่ายที่สูงและแพงกว่ารายจ่ายในโรคความดันโลหิตสูงและโรคไขมันในเลือดสูง ไม่สอดคล้องกับงานวิจัยของ จุฬารภรณ์ ลิ้มวัฒนานนท์ (2552) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์และพยากรณ์ค่าใช้จ่ายด้านยาผู้ป่วยนอก โรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในระบบสวัสดิการรักษายาบาลข้าราชการและหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า

ผลการวิจัยการเปรียบเทียบค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของบุคลากรในครั้งนี้ ได้แก่ เพศ อายุ รายได้ ระดับการศึกษา ตำแหน่งงาน และดัชนีมวลกาย อภิปรายได้ดังนี้

เพศมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน แต่ไม่สัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง เนื่องจากโรคเบาหวานมีภาวะความชุกของโรคมากกว่าโรคความดันโลหิตสูงและโรคไขมันในเลือดสูง สอดคล้องกับงานวิจัยของ กิตติยา ชูโชติ (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานตามหลักการจัดกลุ่มโรคผู้ป่วยนอกเพื่อการจ่ายเงินที่โรงพยาบาลบางบัวทอง

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

อายุมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูงใน แต่ไม่สัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน ความชุกของแต่ละโรคจะมีระยะเวลาของการเกิดโรคที่ไม่เท่ากัน โรคความดันโลหิตสูงและโรคไขมันในเลือดสูงจะมีอัตราเสี่ยงต่อการเกิดโรคตั้งแต่ช่วงอายุวัยผู้ใหญ่ตอนกลาง แต่โรคเบาหวานจะมีระยะเวลาการเป็นโรคนานกว่า 10 ปี และโรคเบาหวานเกิดได้ทุกช่วงอายุทำให้ช่วงอายุของโรคเบาหวานมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายที่ไม่แน่นอน สอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี สมพันธ์ และคณะ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องปัจจัยทำนายพฤติกรรมป้องกันการโรคเบาหวานในผู้ที่เสี่ยงต่อเบาหวาน

รายได้มีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง เนื่องจากโรคเบาหวานมีอัตราการเกิดโรคและอัตราเสี่ยงของโรคมากกว่า

โรคความดันโลหิตสูงและโรคไขมันในเลือดสูง ส่งผลให้ค่าใช้จ่ายและรายได้สัมพันธ์กัน เนื่องจากค่าใช้จ่ายเพิ่มมากขึ้น รายได้ลดลง สอดคล้องกับงานวิจัยของ ณัฐธยาน์ ประเสริฐอำไพสกุล (2553) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยทำนายพฤติกรรมป้องกันการภาวะน้ำตาลในเลือดสูงของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด

ระดับการศึกษามีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคความดันโลหิตสูง และโรคไขมันในเลือดสูง เพราะระดับการศึกษาจะสอดคล้องกับค่าใช้จ่าย ระดับการศึกษาดี

ส่งผลให้มีรายได้ดี สอดคล้องกับงานวิจัยของ กุสุมา กังหลี (2557) ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้เป็นเบาหวานชนิดที่สอง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า แต่ไม่สอดคล้องกับ ศรีบุศย์ ศรีไชยจรรยาพงศ์ (2559) ศึกษา ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเชียงเครือโพธิ์ชัย ตำบลเชียงเครือ อำเภอมือเมือง จังหวัดสกลนคร

ตำแหน่งงานมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคไขมันในเลือดสูง แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน และโรคความดันโลหิตสูง ตำแหน่งงานระดับสูงหรือระดับต่ำมีความสอดคล้องกับระดับการศึกษาและรายได้ ดังนั้นตำแหน่งงานแตกต่างกัน มีผลให้มีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ ศรีบุศย์ ศรีไชยจรรยาพงศ์ (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่อง ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาล

ส่งเสริมสุขภาพตำบลบ้านเชียงเครือโพธิ์ชัย ตำบลเชียงเครือ อำเภอมือเมือง จังหวัดสกลนครดัชนีมวลกายมีความสัมพันธ์ต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคความดันโลหิตสูง แต่ไม่ส่งผลต่อค่าใช้จ่ายในการดูแลสุขภาพของโรคเบาหวาน และโรคไขมันในเลือดสูง อาจเนื่องมาจากกลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมบริโภคอาหารและพฤติกรรมออกกำลังกายที่ไม่เหมาะสมที่แตกต่างกัน ซึ่งกลุ่มตัวอย่างบางส่วนอาจได้รับคำแนะนำจากแพทย์ในเรื่องการปฏิบัติตัว จึงมีผลทำให้เกิดความแตกต่างกัน สอดคล้องกับงานวิจัยของ แจ่มจันทร์ จันทรแจ้ง (2559) ได้ทำการศึกษาเรื่องการเปรียบเทียบความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคความดันโลหิตสูงระหว่างกำลังพลประจำเรือและกำลังพลหน่วยบกของกองทัพเรือ

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยครั้งนี้

จากการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะเพื่อเป็นแนวทางปรับปรุงกระบวนการดูแลสุขภาพของบุคลากรโรงพยาบาลสิริโรจน์ จังหวัดภูเก็ต ดังนี้

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

1. โรงพยาบาลสามารถนำนโยบายจากงานวิจัยครั้งนี้ไปส่งเสริมภาวะสุขภาพในบุคลากรได้ เช่น จัดอบรมให้ความรู้ในเรื่องสุขศึกษา ส่งเสริมและกระตุ้นการออกกำลังกาย

2. โรงพยาบาลได้เห็นถึงความสำคัญของงานวิจัย สามารถนำไปปรับใช้เป็นนโยบายของโรงพยาบาลด้านภาวะสุขภาพของบุคลากรในที่ทำงาน ไม่ให้เกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังในบุคลากร และช่วยลดอัตราค่าใช้จ่ายด้านสวัสดิการของพนักงาน

ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบระหว่างกลุ่มบุคลากรที่ป่วยเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรังกับกลุ่มบุคลากรที่ไม่ป่วยเป็นโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมสุขภาพให้บุคลากรมีพฤติกรรมดูแลตนเองที่ดี

2. ควรมีการศึกษาวิจัยเปรียบเทียบบุคลากรที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 1 โรค กับบุคลากรที่ป่วยด้วยโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง 2 โรค เพื่อนำผลที่ได้เป็นแนวทางในการควบคุมและป้องกันภาวะการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรังและภาวะแทรกซ้อนจากการเกิดโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง

3. ควรมีการศึกษาวิจัยเชิงลึกเกี่ยวกับภาวะโภชนาการกับการออกกำลังกายและปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ในกลุ่มบุคลากรวัยทำงาน เพื่อเป็นแนวทางในการส่งเสริมภาวะโภชนาการสำหรับบุคลากรที่ถูกต้องและเหมาะสมต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กิตติยา ชูโชติ. (2561). ค่าใช้จ่ายในการดูแลผู้ป่วยเบาหวานตามหลักการจัดกลุ่มโรคผู้ป่วยนอกเพื่อการจ่ายเงินที่โรงพยาบาล บางบัวทอง. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยนเรศวร, พิษณุโลก.

กุสุมา กังหลี. (2557). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อการควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดของผู้เป็นเบาหวานชนิดที่สอง โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า. วารสารพยาบาลทหารบก, 15(3), 263-266.

จุฬารณีย์ ลิ้มวัฒนานนท์. (2552). การวิเคราะห์และพยากรณ์ค่าใช้จ่ายด้านยาผู้ป่วยนอกโรงพยาบาลศูนย์และโรงพยาบาลทั่วไปในระบบสวัสดิการรักษายาข้าราชการและหลักประกันสุขภาพถ้วนหน้า. (วิทยานิพนธ์ปริญญาเภสัชศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.

แจ่มจันทร์ จันทร์แจ่ม. (2559). การเปรียบเทียบความชุกและปัจจัยที่เกี่ยวข้องกับโรคความดันโลหิตสูงระหว่างกำลังพลประจำเรือและกำลังพลหน่วยบกของกองทัพเรือ. (วิทยานิพนธ์ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยจุฬาลงกรณ์, กรุงเทพฯ.

ณัฐรา ม้วนสุธา. (2558). ปัญหาสุขภาพกับสังคมไทย. สืบค้นเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2562, จาก <http://www.srth.moph.go.th>.

ณัฐธยาน์ ประเสริฐอำไพสกุล. (2553). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมในการป้องกันภาวะน้ำตาลในเลือดสูงของผู้สูงอายุที่เป็นโรคเบาหวานที่ไม่สามารถควบคุมระดับน้ำตาลในเลือด. (วิทยานิพนธ์ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์, ปทุมธานี.

นันทกร ทองแดง. (2560). ความหมายของโรคไม่ติดต่อเรื้อรัง (โรค NCDs). สืบค้นเมื่อวันที่ 28 มีนาคม 2562, จาก <http://www.si.mahidol.c.th>.

ปรีดา จำปาทอง. (2552). พฤติกรรมการออกกำลังกายของบุคลากรสาธารณสุขในอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่

การประชุมเสนอผลงานวิจัยระดับชาติ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช ครั้งที่ 10

The 10th STOU National Research Conference

- (วิทยานิพนธ์ปริญญาเศรษฐศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเชียงใหม่, เชียงใหม่.
ปริมประภา ก้อนแก้ว. (2554). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมสร้างเสริมสุขภาพของข้าราชการที่มีภาวะไขมันในเลือดผิดปกติ.
วารสารการพยาบาลและสุขภาพ, 5(3), 23-26.
- ปิยะสกล สกลสัตยาทร. (2561). สถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ. เข้าถึงได้จาก
<http://www.hfocus.org>. เข้าถึงเมื่อวันที่ 22 มีนาคม 2562.
- ภัทรียา จิตรทาน. (2258). การดูแลสุขภาพ. สืบค้นเมื่อวันที่ 27 ตุลาคม 2561, จาก <http://www.sites.google.com>.
- ภัสราภรณ์ ทองภูธรณ์. (2562). พฤติกรรมการบริโภคอาหารของผู้ป่วยเบาหวานที่ควบคุมระดับน้ำตาลในเลือดไม่ได้ที่มีมารับ
บริการคลินิกเบาหวาน โรงพยาบาลกุดจับ จังหวัดอุดรธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- มาลี บุญเนตร. (2558). พัฒนาการและช่วงอายุของผู้ใหญ่. สืบค้นเมื่อวันที่ 21 มิถุนายน 2562. จาก
<http://www.aboutadult.blogspot.com>.
- ศิริวรรณ พิทยรังสฤษฏ์ และคณะ. (2561). สถานการณ์การดำเนินงานด้านการป้องกันควบคุมโรคไม่ติดต่อ. สืบค้นเมื่อวันที่
22 มีนาคม 2562, จาก <http://www.thaincd.com>.
- ศรัญญ์ ศรีไชยเจริญพงศ์. (2559). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์ต่อคุณภาพชีวิตของผู้ป่วยโรคเบาหวาน โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพ
ตำบลบ้านเชียงเครือโพธิ์ชัย ตำบลเชียงเครือ อำเภอเมือง จังหวัดสกลนคร. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตร
มหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, สกลนคร.
- สมรัตน์ ขำมาก. (2559). พฤติกรรมการดูแลตนเองของผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูง โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลนางเหล้า
อำเภอสทิงพระ จังหวัดสงขลา. วารสารเครือข่ายวิทยาลัยพยาบาลและการสาธารณสุขภาคใต้, 3(3), 167-168.
- สุริยนต์ โคตรชมพู. (2554). การจัดการเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยโรคความดันโลหิตสูงชนิด
ไม่ทราบสาเหตุ อำเภอกลองหลวง จังหวัดปทุมธานี. (วิทยานิพนธ์ปริญญาสาธาณสุขศาสตรมหาบัณฑิต).
มหาวิทยาลัยขอนแก่น, ขอนแก่น.
- อรุณี สมพันธ์ และคณะ. (2559). ปัจจัยทำนายพฤติกรรมการป้องกันโรคเบาหวานในผู้ที่มีเสี่ยงต่อเบาหวาน. (วิทยานิพนธ์
ปริญญาพยาบาลศาสตรมหาบัณฑิต). มหาวิทยาลัยมหิดล, กรุงเทพฯ.